

Rapport

Monitor ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda 2026

Monitor ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda 2026

In opdracht van Stichting Breda Actief

Mulier Instituut

Marnik Koekkoek
Janine van Kalmthout

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met het Mulier Instituut.

© Mulier Instituut

Utrecht, 05 februari 2026
www.mulierinstituut.nl
info@mulierinstituut.nl

Disclaimer

U mag delen uit deze publicatie overnemen op voorwaarde van bronvermelding: auteur(s), de titel van de publicatie en het jaar van uitgave.

De foto's in deze publicatie zijn eigendom van Breda Actief. Neem foto's daarom niet over zonder toestemming van Breda Actief.

Over ons

Het Mulier Instituut doet sportonderzoek voor beleid en samenleving. Voor overheden, maatschappelijke organisaties, onderwijsinstellingen, sportorganisaties en bedrijven onderzoeken we allerlei thema's op het gebied van sport en sportief bewegen: van de sportdeelname van (groepen) Nederlanders tot de motorische vaardigheden van kinderen, en van diversiteit en inclusie in de sport tot de economische impact van sportevenementen.

Het Mulier Instituut is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk.

Ons doel is bijdragen aan goed onderbouwd beleid, gericht op de bevordering van sport, sportief bewegen en versterking van de sportsector. Dit doen we op verschillende manieren:

We verzamelen data en monitoren de Nederlandse sportsector en beleidsprogramma's.

We ontwikkelen kennis en onderzoeksmethoden via verkennende en verdiepende studies.

We duiden onderzoeksuitkomsten en vertalen deze naar de beleidspraktijk.

We onderbouwen beleidsbeslissingen met expertise en advies.

We bieden gevraagd en ongevraagd duiding en reflectie in de rol van 'kritische vriend' van de sportsector.

We zetten ons in voor de bevordering van de sportwetenschap.

Inhoudsopgave

Monitor ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda 2026

1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond	5
1.2	Doel- en vraagstelling	5
1.3	Dataverzameling	6
2	Resultaten	7
2.1	Organisatiekenmerken	7
2.2	Maatschappelijke oriëntatie	13
2.3	Toekomstperspectief	21
3	Conclusies en aanbevelingen	25
3.1	Conclusies	25
3.2	Aanbevelingen	27
	Bronnen	30

Inleiding

Dit rapport biedt inzicht in het landschap van ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda¹. In dit eerste hoofdstuk beschrijven we de achtergrond en de doel- en vraagstelling van dit onderzoek. Daarnaast lichten we toe hoe we de data hebben verzameld.

1.1 Achtergrond

Het sportlandschap in Nederland is in de afgelopen twintig jaar diverser geworden, mede door de sterke opkomst van ondernemende sport- en beweegaanbieders (Hoeijmakers & Steenberg, 2024). Steeds meer mensen vinden hun weg naar sportaanbieders die sport aanbieden buiten de traditionele verenigingsstructuur om. Ook in de gemeente Breda bereiken deze sportaanbieders een breed en groeiend publiek.

Toch is deze groep sportaanbieders, in vergelijking met sportverenigingen, minder goed in beeld. Wie zijn deze ondernemers, welke kenmerken hebben zij, welke doelgroepen bedienen zij en welke vraagstukken houden hen bezig?

Gezien hun groeiende rol is het belangrijk om zowel hun organisatiekenmerken als hun bijdrage aan de maatschappelijke speerpunten van de gemeente in kaart te brengen. Dit biedt waardevolle inzichten in de uitdagingen waarvoor zij staan en ondersteunt de ontwikkeling van beleid dat bijdraagt aan een veerkrachtige en toekomstbestendige sportsector.

In opdracht van Breda Actief en de gemeente Breda geven we in dit rapport antwoord op deze vragen.

1.2 Doel- en vraagstelling

Het doel van dit onderzoek is om Breda Actief en de gemeente Breda inzicht te geven in de organisatiekenmerken, de maatschappelijke oriëntatie en het toekomstperspectief van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda.

Deze inzichten maken het mogelijk om beleid en ondersteuning beter af te stemmen op hun behoeften. Ook vormen ze een basis voor het gesprek met deze aanbieders. Met als doel dat zij ook in de toekomst een aantrekkelijk, toegankelijk en duurzaam sportaanbod voor Bredanaars kunnen blijven verzorgen.

¹ Onder gemeente Breda vallen de woonplaatsen Breda, Prinsenbeek, Bavel, Ulvenhout en Teteringen.

Dit leidt tot de volgende centrale onderzoeksvragen:

- Wat zijn de organisatiekenmerken van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda?
- Hoe is het gesteld met de maatschappelijke oriëntatie van ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda?
- Hoe kijken ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda aan tegen hun toekomst en welke knelpunten ervaren zij?

1.3 Dataverzameling

Om deze onderzoeksvragen te beantwoorden hebben we een online vragenlijst uitgezet onder ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda. Hierin vroegen we naar verschillende onderwerpen die inzicht geven in hun organisatiekracht, maatschappelijke oriëntatie en toekomstperspectief.

In totaal nodigden we 178 ondernemende sport- en beweegaanbieders uit om deel te nemen aan het onderzoek. Dit zijn alle ondernemende sport- en beweegaanbieders die bekend zijn bij Breda Actief. De dataverzameling vond plaats van 6 oktober tot en met 15 december 2025. Uiteindelijk hebben 65 ondernemende sport- en beweegaanbieders de vragenlijst volledig ingevuld: een respons van 36,5 procent.

Daarmee is dit onderzoek het eerste en meest omvangrijke in zijn soort binnen de gemeente Breda. Het biedt zo een waardevol en bruikbaar uitgangspunt voor beleidsontwikkeling en voor het gesprek met ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente.

Het is niet met zekerheid vast te stellen of deze groep respondenten een representatieve afspiegeling vormt van alle ondernemende sport- en beweegaanbieders in Breda. Dit komt doordat we niet weten hoe de kenmerken van de ondernemende sport- en beweegaanbieders die de vragenlijst hebben ingevuld, zich verhouden tot de volledige groep.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 bespreken we de resultaten van het vragenlijstonderzoek op verschillende thema's: organisatiekenmerken, maatschappelijke oriëntatie en toekomstperspectief. In hoofdstuk 3 formuleren we conclusies en aanbevelingen.

Resultaten

In dit hoofdstuk presenteren we de resultaten van ons vragenlijstonderzoek onder ondernemende sport- en beweegaanbieders in Breda. We bespreken de organisatiekenmerken van ondernemende sport- en beweegaanbieders in Breda, hun maatschappelijke oriëntatie en hun toekomstperspectief.

2.1 Organisatiekenmerken

In de eerste plaats schetsen we een beeld van verschillende organisatiekenmerken van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda. We hebben ze onder meer gevraagd naar hun sportaanbod, het aantal klanten/leden, de arbeidsvorm, de inzet van personeel en het gebruik van subsidies en fondsen. Zo geven we een indicatie van hoe de ondernemende sport- en beweegaanbieders zijn georganiseerd.

Sportaanbod

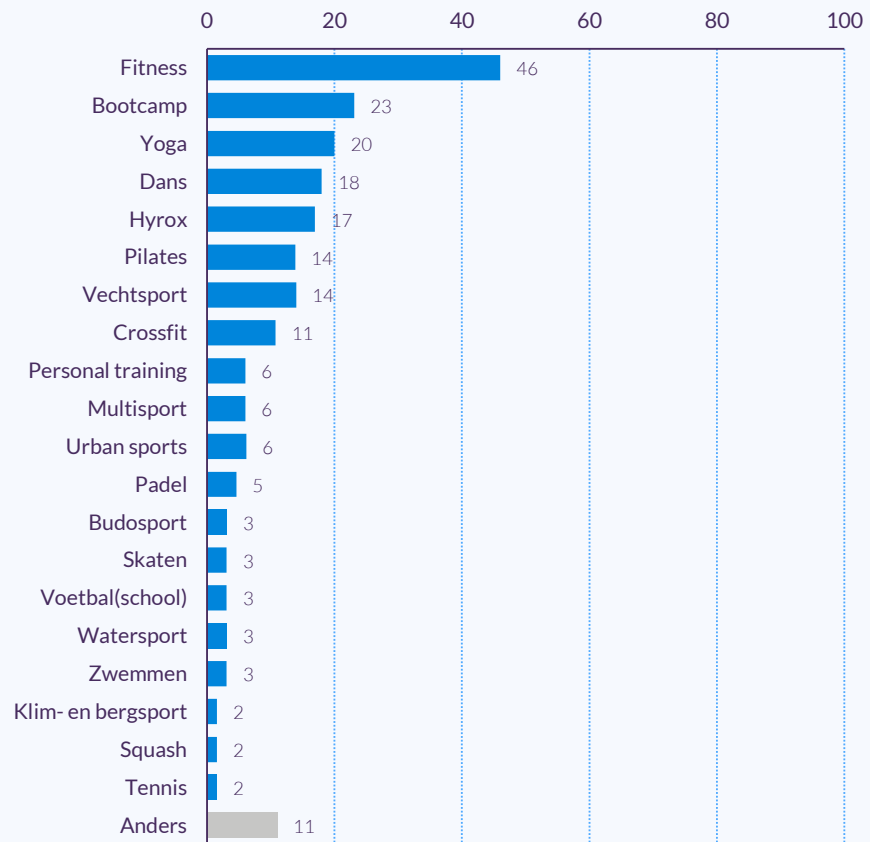
De ondernemende sport- en beweegaanbieders in ons onderzoek bieden veel verschillende sporten aan. Fitness bieden ze veruit het meest aan (46%), gevolgd door bootcamp (23%) en yoga (20%; **figuur 2.1**). Veel van de sporten die ze aanbieden, worden in Breda niet in verenigingsverband georganiseerd, zoals hyrox, bootcamp, yoga en pilates. Deze sportaanbieders zorgen dus voor een verbreding van het Bredaase sportaanbod.

57 procent van de respondenten geeft aan dat ze één type sport aanbieden binnen hun onderneming. 43 procent biedt meerdere typen sport aan (niet in figuur). Zo wordt fitness vaak aangeboden in combinatie met crossfit, hyrox of bootcamp, en yoga in combinatie met pilates.

Figuur 2.1

Sportaanbod ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda

(in procenten, n=65, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Aantal klanten/leden

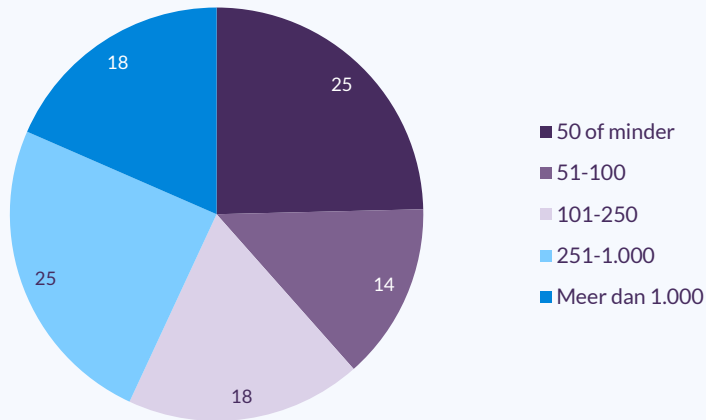
Ook bij het aantal unieke klanten dat de ondernemende sport- en beweegaanbieders jaarlijks bedienen, zien we een grote diversiteit. Een kwart (25%) geeft aan in 2024 minder dan vijftig unieke klanten/leden te hebben bediend (**figuur 2.2**). Tegelijkertijd bediende bijna een vijfde (18%) meer dan 1.000 unieke klanten/leden, met uitschieters tot boven de 10.000. Dit laat zien dat er in de gemeente Breda kleine, middelgrote en grote sportaanbieders actief zijn.

Voor fitness, de meest aangeboden sport, zien we een gelijkmatige verdeling over de verschillende categorieën van klanten- en ledenaantal. In elke categorie valt ongeveer 20 procent van de fitnessaanbieders. Eenzelfde verdeling is te zien bij de yoga-aanbieders: ook daar zijn er ondernemers die veel klanten/leden bedienen, maar ook ondernemers met relatief weinig klanten/leden (niet in figuur).

Figuur 2.2

Aantal unieke klanten/leden ondernemende sport- en beweegaanbieders gemeente Breda, in 2024*

(in procenten, n=65)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Dit is een schatting van het aantal unieke klanten/leden. Terugkerende gebruikers tellen als één unieke klant/uniek lid.

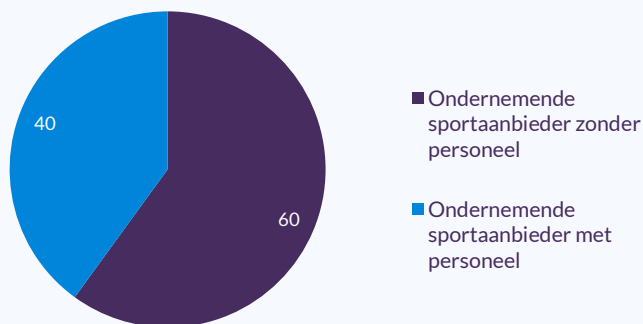
Personeel

De meerderheid van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in dit onderzoek zijn zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) (60%, zie **figuur 2.3**). Zij runnen een eigen onderneming of worden als zzp'er ingehuurd door een organisatie. Yoga-aanbieders werken het vaakst als zzp'ers (69%), gevolgd door aanbieders van vechtsporten (67%) en pilates (56%) (niet in figuur).

Figuur 2.3

Ondernemende sport- en beweegaanbieders met en zonder personeel in gemeente Breda

(in procenten, n=65)

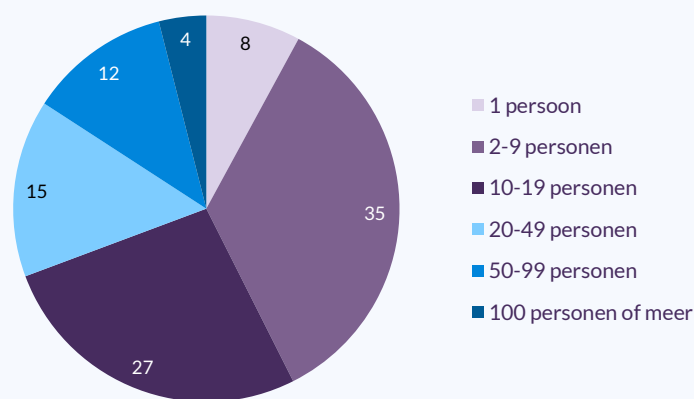
Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

We hebben ook gevraagd hoeveel mensen er werken bij de 23 ondernemende sport- en beweegaanbieders die personeel in dienst hebben. Het gaat hierbij om betaald personeel en eigenaren. Dit geeft inzicht in de omvang van hun organisatie en laat zien hoe het personeel verspreid is over kleinere en grotere aanbieders.

Bij meer dan een derde van de ondernemende sportaanbieder met personeel werken twee tot negen mensen (35%; **figuur 2.4**). Bij deze groep zit veel variatie in de omvang van het klanten-/ledenbestand. Sommige bedienen minder dan vijftig klanten/leden, andere tussen de 100 en 250, en weer andere meer dan 1.000 (niet in figuur).

Bij ruim een kwart van de ondernemingen met personeel werken tien tot negentien mensen (27%). In drie kwart van de gevallen hebben deze ondernemingen tussen de 250 en 1.000 unieke klanten/leden (niet in figuur). De sportaanbieders die vijftig of meer mensen in dienst hebben, bedienen allemaal meer dan 1.000 unieke klanten/leden (niet in figuur).

Figuur 2.4
Aantal medewerkers bij ondernemende sport- en beweegaanbieders met personeel in gemeente Breda
(in procenten, n=23)

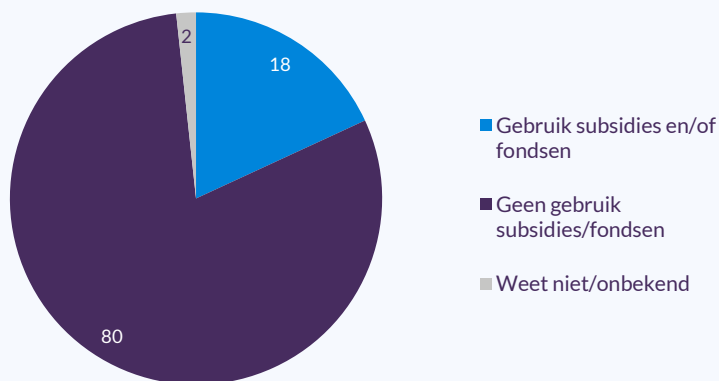
Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Gebruik subsidies en fondsen door ondernemende sport- en beweegaanbieders

De meerderheid van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in dit onderzoek maakt geen gebruik van subsidies of fondsen (80%; **figuur 2.5**). 18 procent doet dat wel. Deze respondenten geven veelal aan gelden vanuit het Bredaas Leefstijlakkkoord te benutten, bijvoorbeeld voor het ontwikkelen van sporten voor mensen met een beperking.

Ondernemende sport- en beweegaanbieders zonder personeel maken minder vaak gebruik van subsidies en fondsen (13%) dan ondernemende sport- en beweegaanbieders met personeel (27%, niet in figuur).

Figuur 2.5
Gebruik van subsidies en/of fondsen door ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda
(in procenten, n=65)

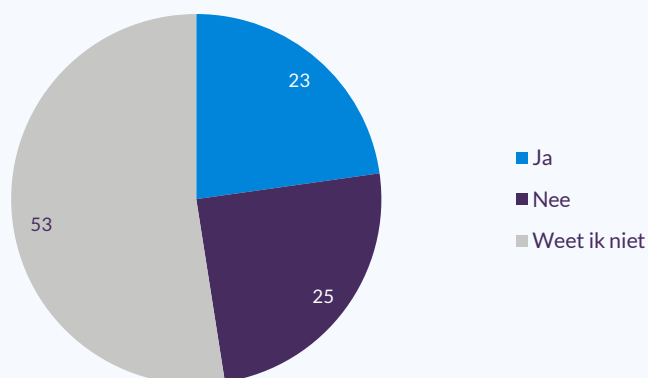
Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Van de ondernemende sportaanbieders die momenteel geen gebruik maken van subsidies en fondsen, zou ongeveer een kwart dit in de toekomst wel willen (23%) (**figuur 2.6**). Ook een kwart wil dit niet (25%). Een meerderheid van de ondernemende sport- en beweegaanbieders die momenteel geen gebruik maken van subsidies en fondsen, zegt niet te weten of ze dit in de toekomst willen (53%). Dit kan duiden op onwetendheid over regelingen en eventuele bijkomende voorwaarden of verplichtingen.

Sportaanbieders zonder personeel kiezen vaker 'weet ik niet' (59%) dan ondernemingen met werknemers (42%, niet in figuur). Dit kan erop wijzen dat er bij deze groep meer onwetendheid is over financiële regelingen dan bij ondernemers met personeel.

Ondernemers die in de toekomst wel gebruik willen maken van subsidies en fondsen, noemen daarbij enkele voorbeelden. Onder andere de Gezondheidsvisie van de gemeente Breda en de inzet van de Bredapas. Anderen geven aan dat ze er daar nog te weinig over weten en laten zich graag inlichten over de mogelijkheden.

Figuur 2.6
Interesse in toekomstig gebruik subsidies en/of fondsen door ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda
(in procenten, n=48)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Gebruik financiële regelingen door klanten

Een kwart van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in Breda geeft aan dat hun klanten/leden gebruikmaken van het Jeugdfonds Sport en Cultuur (25%, **figuur 2.7**). Voor het volwassenenfonds Sport en Cultuur geldt dit bij 18 procent van de ondernemingen. Ook van de Bredapas maken hun klanten/leden regelmatig gebruik (20%). Bedrijfsfitness Nederland noemen ook meerdere aanbieders (5%).

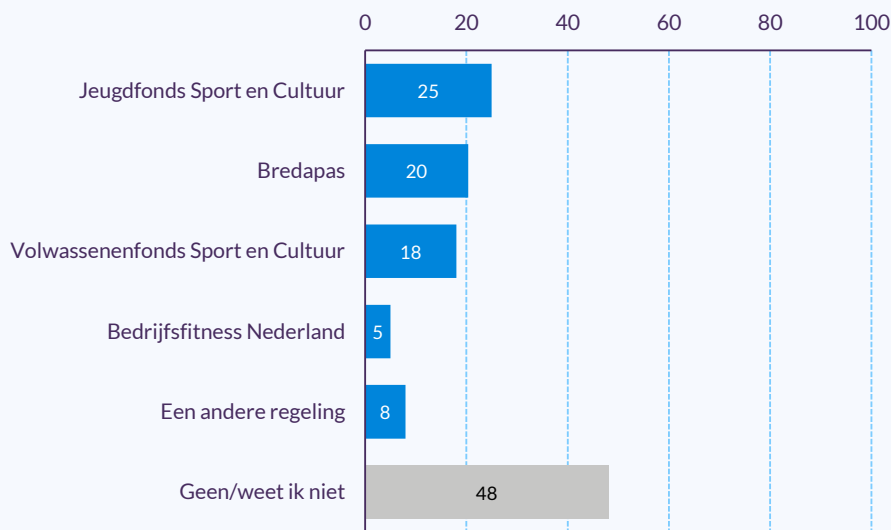
Ongeveer de helft van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in dit onderzoek (48%) geeft aan dat hun klanten of leden geen gebruik maken van financiële regelingen, of dat zij dit niet weten.

Per type sportaanbieder zijn er verschillen in of leden/klanten gebruik maken van het Volwassenenfonds Sport en Cultuur en het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Aanbieders van crossfit en bootcamp geven vaker aan dat klanten/leden gebruik maken van het Volwassenenfonds dan gemiddeld (resp. 43% en 33% vs. 18% gemiddeld). Bij aanbieders van budosport en dans geldt dat voor het Jeugdfonds (resp. 100% en 42% vs. 25% gemiddeld).

Figuur 2.7

Gebruik van financiële regelingen door klanten van ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda

(in procenten, n=65, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

2.2 Maatschappelijke oriëntatie

In deze paragraaf schetsen we een beeld van de maatschappelijke oriëntatie van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda.

Maatschappelijke oriëntatie is de mate waarin sportaanbieders zich – naast sportieve doelen – bewust richten op maatschappelijke doelen en een bijdrage aan de samenleving (Lucassen & Van Kalmthout, 2015).

We hebben de aanbieders gevraagd naar verschillende elementen van maatschappelijke oriëntatie, zoals:

- hun inzet op maatschappelijke doelen;
- samenwerking met maatschappelijke partners;
- specifieke doelgroepen waar ze zich op richten;
- sociale veiligheid.

Veel inzet op maatschappelijke doelen

De meeste ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda richten zich actief op bredere maatschappelijke doelen dan alleen het organiseren van sportaanbod. Alle aanbieders in dit onderzoek geven aan zich (een beetje) in te zetten om bij hun klanten/leden een thuisgevoel en een positieve houding tegenover sport en bewegen te creëren (**figuur 2.8**).

Ook zetten de meesten zich in voor de vitaliteit en gezondheid van hun klanten/leden (86%), het aanleren van sociale vaardigheden en een respectvolle

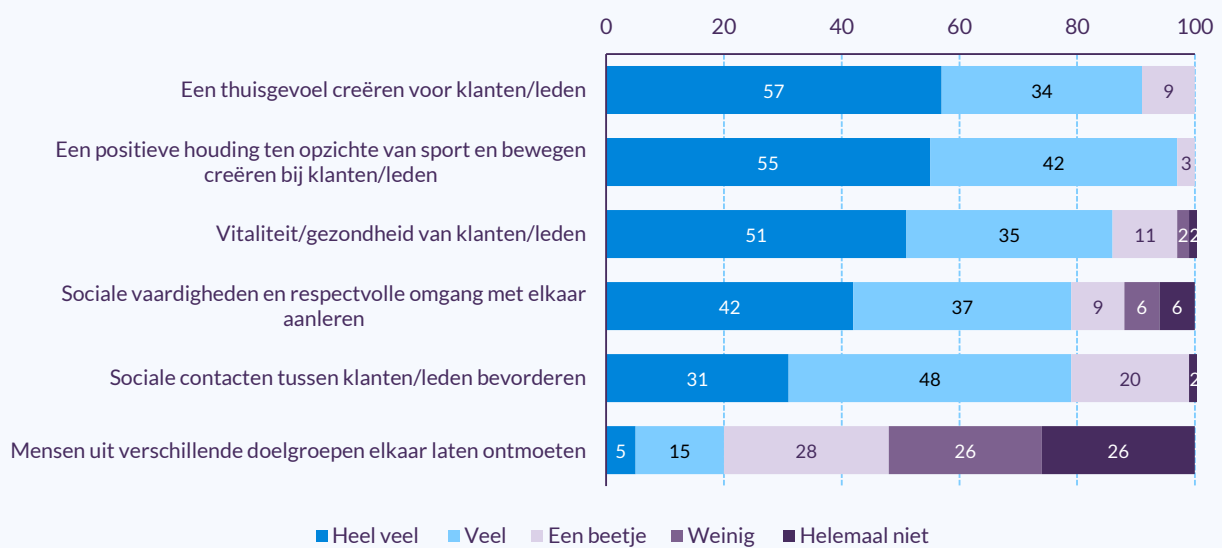
omgang met elkaar (79%) en het bevorderen van sociale contacten tussen klanten/leden (79%).

Ontmoetingen tussen mensen uit verschillende doelgroepen faciliteren krijgt relatief minder specifieke aandacht. Ongeveer de helft van de ondernemende sport- en beweegaanbieders (48%) geeft aan zich hiervoor in te zetten. De dansaanbieders vormen hierop een uitzondering. Alle dansaanbieders in de gemeente Breda zetten zich hiervoor in. Twee derde (67%) doet dit zelfs in sterke mate (veel of heel veel; niet weergegeven in de figuur).

Figuur 2.8

Inzet op brede maatschappelijke doelen door ondernemende sport- en beweegaanbieders in Breda

(in procenten, n=65)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Veel samenwerking met maatschappelijke partners

De overgrote meerderheid van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in dit onderzoek geeft aan samen te werken met een of meerdere andere organisaties (94%, **figuur 2.9**). Ze noemen Breda Actief het vaakst als samenwerkingspartner (54%), gevolgd door het onderwijs (43%) en bedrijven (41%). Ook fysiotherapeuten, de gemeente Breda en andere ondernemende sport- en beweegaanbieders noemt ongeveer een derde als samenwerkingspartner.

Tussen verschillende typen ondernemende sport- en beweegaanbieders zijn verschillen te zien in met wie zij samenwerken. Voor fitnessaanbieders is Breda Actief de belangrijkste samenwerkingspartner: 75 procent werkt hiermee samen (niet in figuur). Voor hyrox-aanbieders zijn dat bedrijven (55%).

Meer samenwerking gewenst met gemeente Breda, BOB en POS

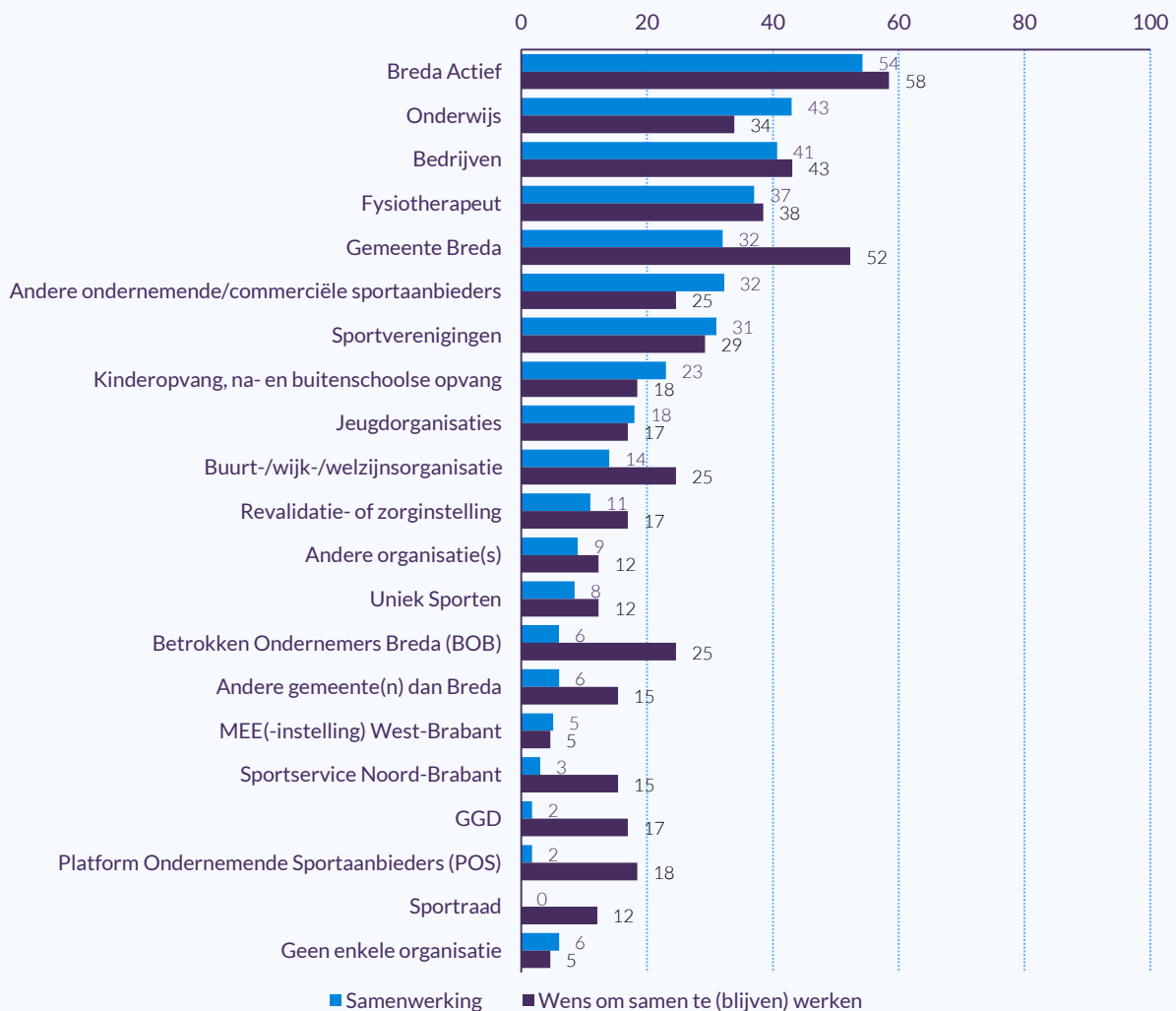
De ondernemers geven veelvuldig aan te willen (blijven) samenwerken met andere organisaties (95%). Het verschil tussen de werkelijke samenwerking in 2024 (32%) en de wens om in de toekomst samen te werken (52%) is het grootst voor de gemeente Breda.

Vergelijkbare verschillen zijn ook te zien bij Betrokken Ondernemers Breda (BOB) en Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS). Hoewel de samenwerking met deze partners nu nog beperkt is (resp. 6% en 2%), hebben de aanbieders hier duidelijk wel interesse in (resp. 25% en 18%).

Figuur 2.9

Organisaties waarmee ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda samenwerken en waarmee zij in de toekomst willen (blijven) samenwerken

(in procenten, n=65, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Studenten en ouderen belangrijke doelgroepen

De meeste ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda bieden doelgroep-specifieke activiteiten aan. Meer dan de helft (55%, **figuur 2.10**) biedt specifieke activiteiten aan voor studenten. Ook ouderen (46%), middelbareschooljeugd (42%), basisschooljeugd (38%) en meisjes/vrouwen (35%) zijn doelgroepen waar ondernemers specifieke activiteiten voor organiseren. Een op de vijf ondernemers organiseert géén doelgroep-specifieke activiteiten. 31 procent heeft niet de wens heeft om dit (meer) te doen.

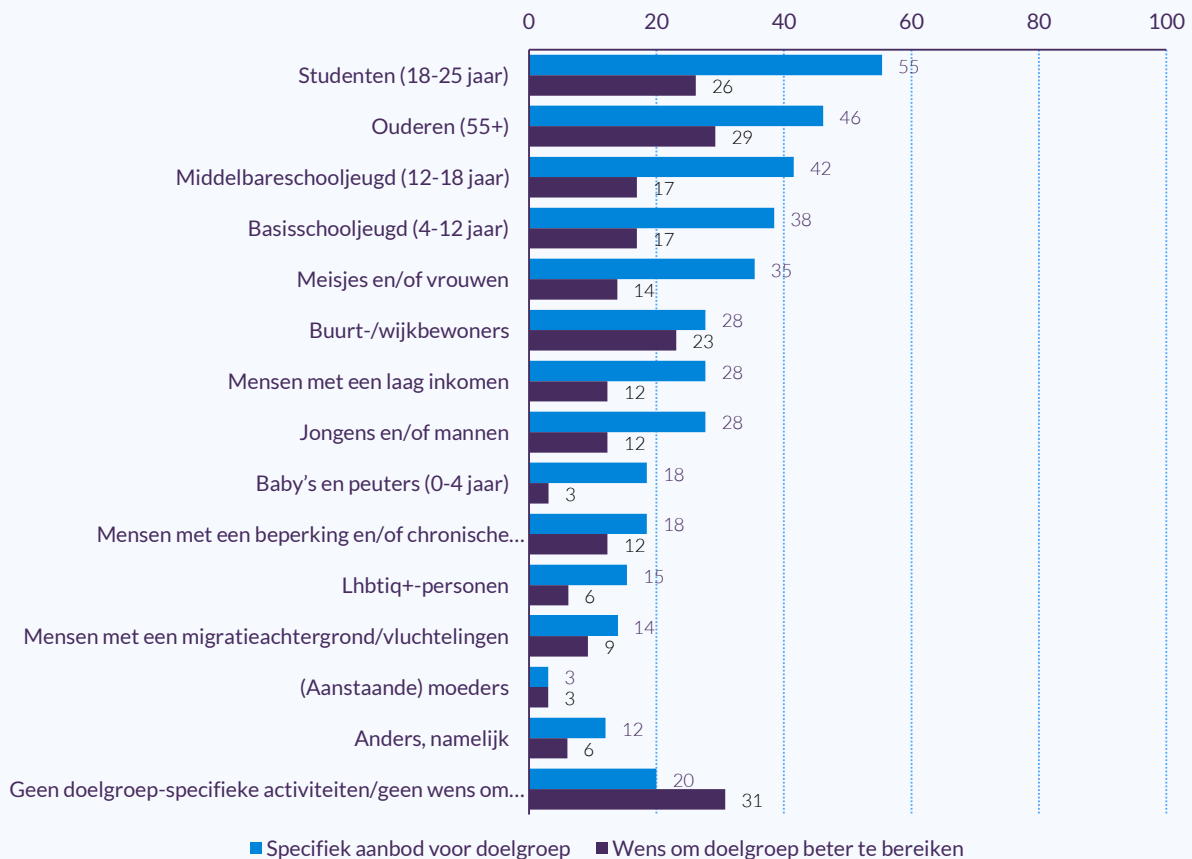
Doelgroepen die ondernemende sport- en beweegaanbieders in Breda beter willen bereiken, zijn voornamelijk ouderen (29%), studenten (26%) en buurt-/wijkbewoners (23%). Aanstaaende moeders en kinderen van 0-4 jaar noemen ze het minst vaak (beide 3%).

Tussen de typen ondernemende sport- en beweegaanbieders zijn verschillen te zien in welke doelgroepen ze bereiken. Zo organiseren bootcampaanbieders vaker activiteiten voor buurt- of wijkbewoners (47% vs. 28% gemiddeld). Pilatesaanbieders en fitnessaanbieders organiseren het vaakst specifieke activiteiten voor meisjes of vrouwen (resp. 56% en 47% vs. 35% gemiddeld).

Figuur 2.10

Doelgroepen waarvoor ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda specifieke activiteiten aanbieden en doelgroepen die zij beter willen bereiken

(in procenten, n=65, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Gebrek aan tijd en geld grootste belemmering voor aantrekken doelgroepen

Hoewel de ondernemers bepaalde doelgroepen wel beter willen bereiken, ervaren ze belemmeringen waardoor dit niet altijd lukt (**figuur 2.11**):

- Een derde (37%) ervaart een gebrek aan tijd, geld of energie om zich in te zetten voor specifieke doelgroepen.
- 23 procent ervaart belemmeringen door de capaciteit die beschikbaar is in hun accommodatie.
- 18 procent geeft aan dat er geen belangstelling is vanuit de doelgroep.
- 15 procent ervaart dat er te weinig externe ondersteuning beschikbaar is.

Slechts een vijfde (18%) ziet geen enkele belemmering.

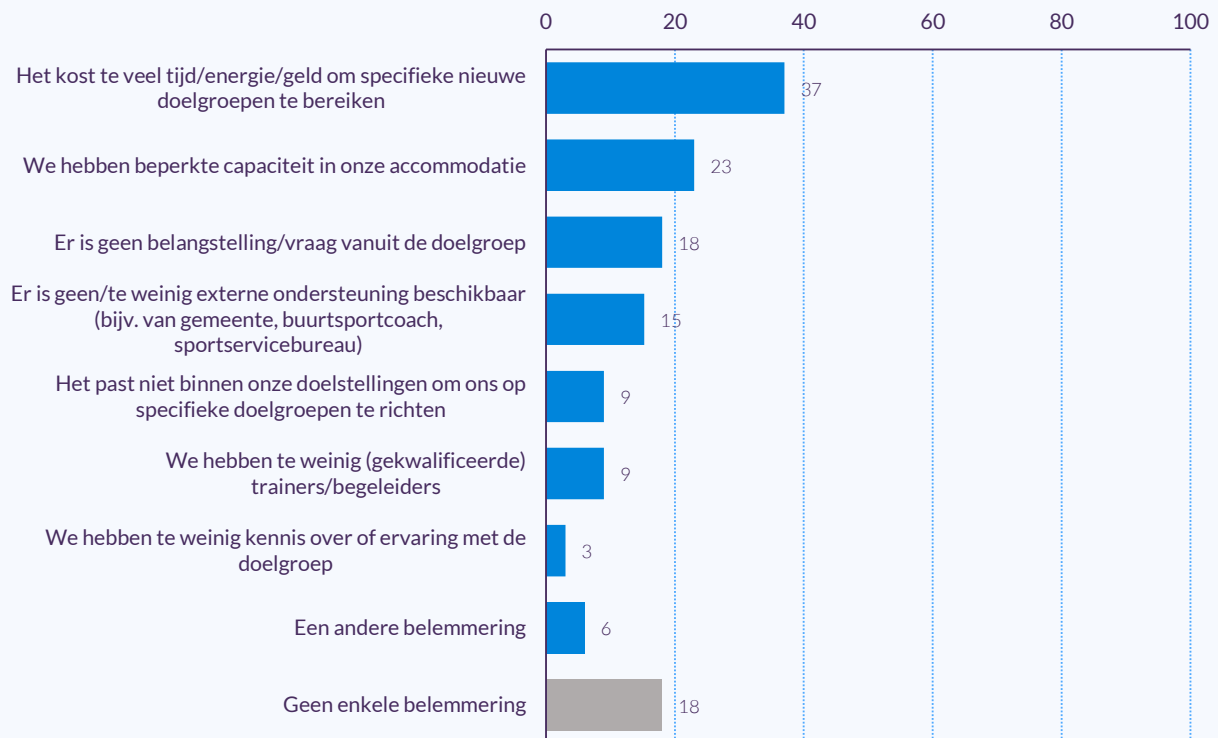
Er zijn enkele verschillen tussen de typen ondernemers:

- 11 procent van de pilatesaanbieders ervaart geen enkele belemmering, tegenover 43 procent van de crossfitaanbieders (niet in figuur).
- Crossfitaanbieders ervaren vooral dat er te weinig tijd en geld beschikbaar is (43%) en dat ze niet voldoende capaciteit hebben om dergelijke doelgroepen te bereiken (29%).
- Bij fitnessaanbieders is capaciteit in mindere mate een probleem (13%), terwijl zij tijd en geld ook vaak als belemmering noemen (37%).

Figuur 2.11

Belemmeringen voor het bereiken van klanten/leden uit specifieke doelgroepen bij ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda

(in procenten, n=65, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Bij twee derde van de ondernemingen geen ongewenst gedrag

We vroegen de respondenten of hun onderneming in de afgelopen twaalf maanden te maken heeft gehad met onwenselijk gedrag, gericht op de onderneming zelf of op klanten/leden of medewerkers.

Twee derde van de ondernemende sport- en beweegaanbieders heeft in de afgelopen twaalf maanden geen enkele vorm van onwenselijk gedrag meegemaakt (66%, niet in figuur). Een derde heeft dus minimaal één keer te maken gehad met een vorm van onwenselijk gedrag in de afgelopen twaalf maanden.

5 procent van de ondernemingen heeft meerdere keren te maken gehad met vernieling of vandalisme (**figuur 2.12**). Bij 11 procent gebeurde dit een enkele keer. Diefstal en verbaal geweld kwamen bij 12 procent van de ondernemingen een enkele keer voor. Op online pestgedrag hebben de ondernemers minder zicht: 6 procent weet niet of dit is gebeurd.

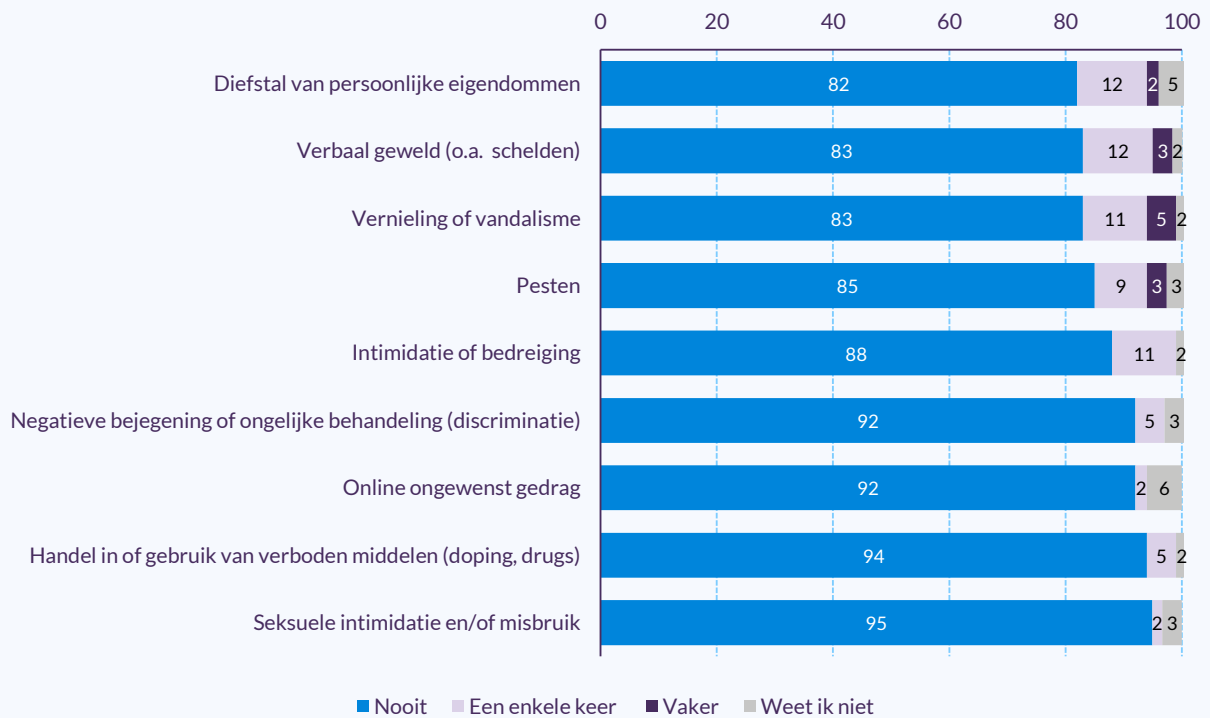
We zien ook hier verschillen tussen typen ondernemende sport- en beweegaanbieders. Zo is verbaal geweld bij 20 procent van de bootcampaanbieders 'een enkele keer' voorgekomen, en bij 7 procent 'vaker'. Dit ligt hoger dan het gemiddelde voor alle sportaanbieders. Bij aanbieders van vechtsport, budosport, crossfit en personal training was geen enkele keer sprake van vernieling of vandalisme (niet in figuur).

Daarnaast ervaren kleinere ondernemende sport- en beweegaanbieders met minder klanten/leden over het algemeen minder ongewenst gedrag dan grotere. Zo heeft geen van de ondernemers met maximaal 100 unieke klanten/leden in de afgelopen twaalf maanden te maken gehad met verbaal geweld of diefstal. Bij sportaanbieders met meer dan 1.000 unieke klanten/leden is dit beeld anders: bij de helft kwam diefstal 'een enkele keer' voor en bij 8 procent 'vaker'. Ook vernieling deed zich bij deze groep relatief vaak voor (42% 'een enkele keer', 17% 'vaker'; niet in figuur).

Figuur 2.12

Ervaren ongewenst gedrag door ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda in afgelopen twaalf maanden

(in procenten, n=65)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Negen op tien ondernemingen neemt maatregelen voor veilige sportomgeving

Een grote meerderheid van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda heeft maatregelen genomen voor een sociaal veilige sportomgeving (89%).

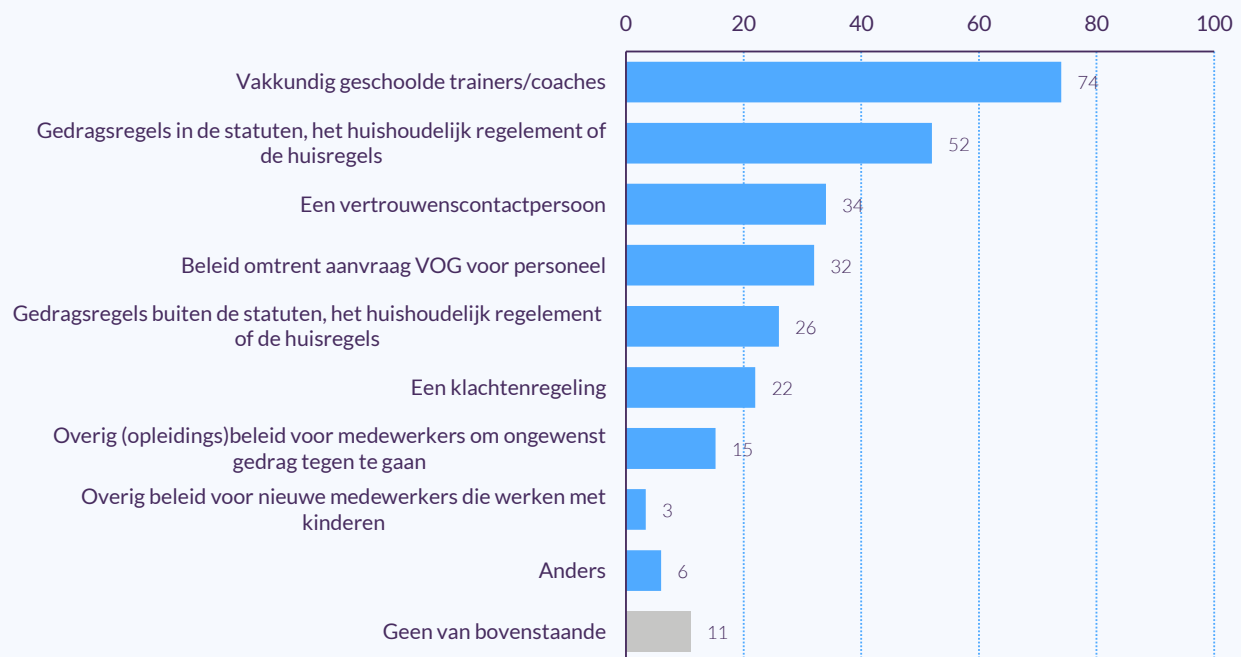
De meeste ondernemers werken met vakkundig geschoolde trainers en coaches (74%, **figuur 2.13**) en hebben gedragsregels in de statuten of het huishoudelijk reglement (52%). Ongeveer één op de drie ondernemers werkt met een vertrouwenscontactpersoon (34%), heeft beleid voor het aanvragen van een VOG (32%) en/of heeft gedragsregels buiten de statuten of het huishoudelijk reglement om (26%).

Sportaanbieders zonder personeel nemen minder vaak maatregelen voor een sociaal veilige sportomgeving dan sportaanbieders met personeel. Zo heeft 15 procent van de zzp'ers een vertrouwenscontactpersoon aangesteld, tegenover 62 procent van de niet-zzp'ers (niet in figuur). En 10 procent van de zzp'ers heeft een klachtenregeling, tegenover 38 procent van de niet-zzp'ers.

Figuur 2.13

Maatregelen voor een sociaal veilige sportomgeving bij ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda

(in procenten, n=65, meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

● **Vier v's**

NOC*NSF heeft vier basiseisen opgesteld voor een sociaal veilige sportomgeving. (NOC*NSF, 2023). Deze eisen staan bekend als de vier v's:

- een vastgestelde gedragscode;
- een vertrouwenspersoon;
- een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG); en
- vakkundige trainers en coaches.

Hoewel deze basiseisen primair zijn ontwikkeld voor verenigingen, kunnen ze ook voor ondernemende sport- en beweegaanbieders dienen als uitgangspunt voor een veilige sportomgeving.²

15 procent van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in Breda voldoet aan alle vier de v's, 22 procent aan drie van de vier (niet in figuur). 11 procent voldoet aan geen van de basiseisen voor een veilige sportomgeving.

Weinig behoefte aan ondersteuning rondom sociale veiligheid

Hoewel een minderheid voldoet aan de basiseisen voor een veilige omgeving, is er tegelijkertijd weinig behoefte aan ondersteuning op het gebied van sociale

² Het Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) onderschrijft de vier v's als basisvoorwaarden voor een veilige en sociale sportomgeving. Zie hun [Handreiking Sociale Veiligheid](#).

veiligheid. De meerderheid van de respondenten geeft aan geen behoefte te hebben aan hulpmiddelen rondom het thema sociale veiligheid (74%, **figuur 2.14**).

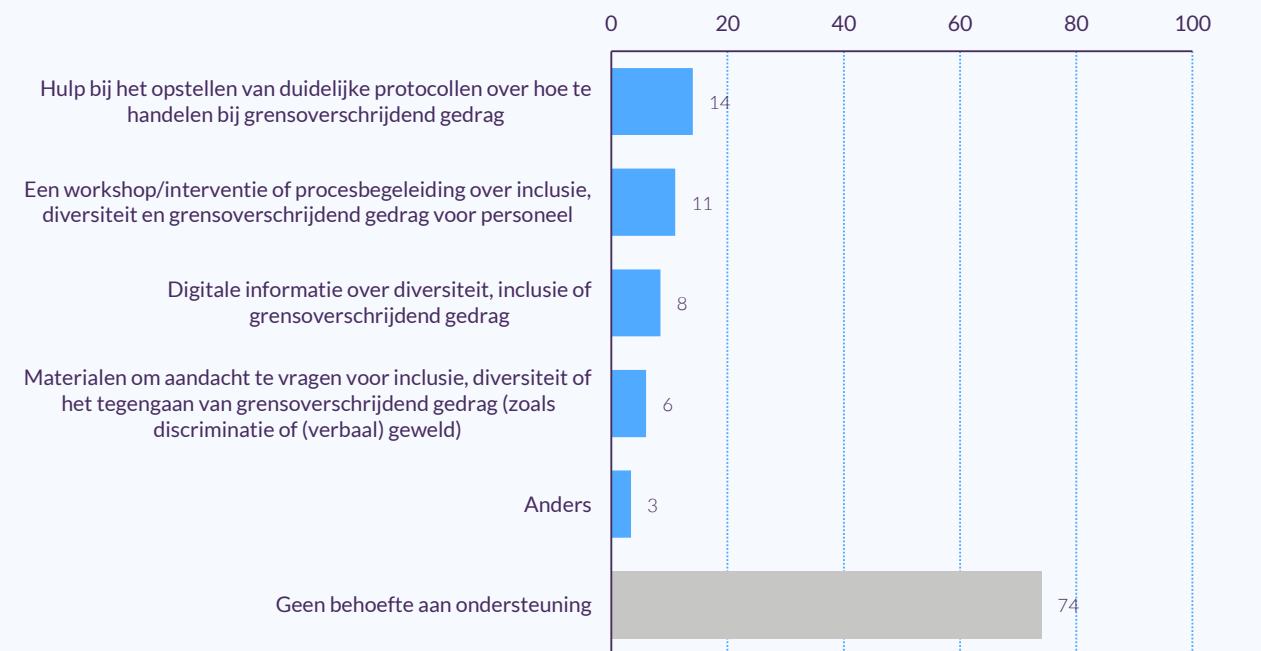
14 procent van de ondernemende sport- en beweegaanbieders geeft aan gebruik te willen maken van ondersteuningshulpmiddelen bij het opstellen van protocollen voor handelen bij grensoverschrijdend gedrag. Daarnaast wil 11 procent gebruikmaken van een workshop of procesbegeleiding rondom inclusie, diversiteit en grensoverschrijdend gedrag.

Tussen de typen sportaanbieders zien we geen grote verschillen in de behoefte aan ondersteuningsmaatregelen.

Figuur 2.14

Ondersteuningsbehoefte rondom sociaal veilige sportomgeving bij ondernemende sport- en beweegaanbieders in Breda

(in procenten, n=65)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

2.3 Toekomstperspectief

In dit hoofdstuk schetsen we een beeld van het toekomstperspectief van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda. We hebben ze gevraagd naar de vitaliteit van hun organisatie, hun zorgen over de vitaliteit van hun organisatie, en hun verwachtingen voor de toekomst.

Meerderheid ondernemingen ziet zichzelf als vitaal

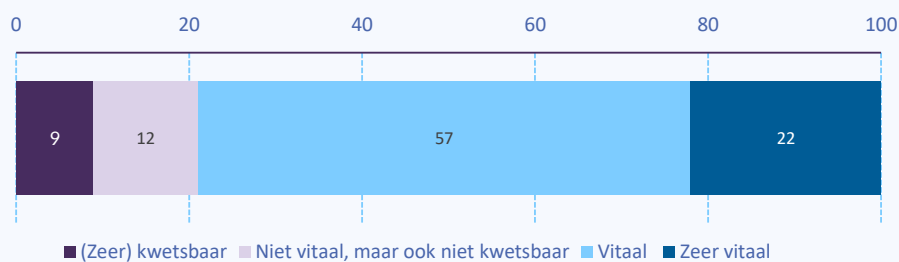
We hebben de ondernemende sport- en beweegaanbieders gevraagd hoe zij de vitaliteit van hun eigen onderneming ervaren. Het merendeel ervaart hun

onderneming als vitaal (57%) of zeer vitaal (22%; **figuur 2.15**). Ongeveer één op de tien ondernemingen bestempelt zichzelf als (zeer) kwetsbaar (9%) of als niet vitaal, maar ook niet kwetsbaar (12%).

Ook hier zijn verschillen tussen typen sportaanbieders te zien. Ondernemers zonder personeel ervaren hun onderneming vaker als (zeer) kwetsbaar (13%) dan ondernemingen met personeel (4%, niet in figuur). Van de 25 aanbieders met minder dan 100 klanten/leden ziet 36 procent zichzelf niet als vitaal (niet in figuur).

Figuur 2.15
Ervaren vitaliteit van hun onderneming door ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda

(in procenten, n=65)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Meeste problemen met beschikbaarheid en kosten sportaccommodatie

Vervolgens hebben we gevraagd in welke mate de ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda problemen ervaren met de vitaliteit van hun organisatie.

De grootste problemen die ze ervaren, hebben betrekking op de sportaccommodatie. Voor 16 procent vormt de beschikbaarheid van de accommodatie een (zeer) groot probleem; voor 13 procent geldt dit voor de huisvestingskosten (**figuur 2.16**).

De mate waarin ze de accommodatie als probleem ervaren, verschilt per type sportaanbieder. Voor aanbieders van hyrox, crossfit en fitness is de beschikbaarheid van de accommodatie minder vaak een probleem. Aanbieders van multisport en urban sports ervaren de accommodatie juist vaker als een (zeer) groot probleem.

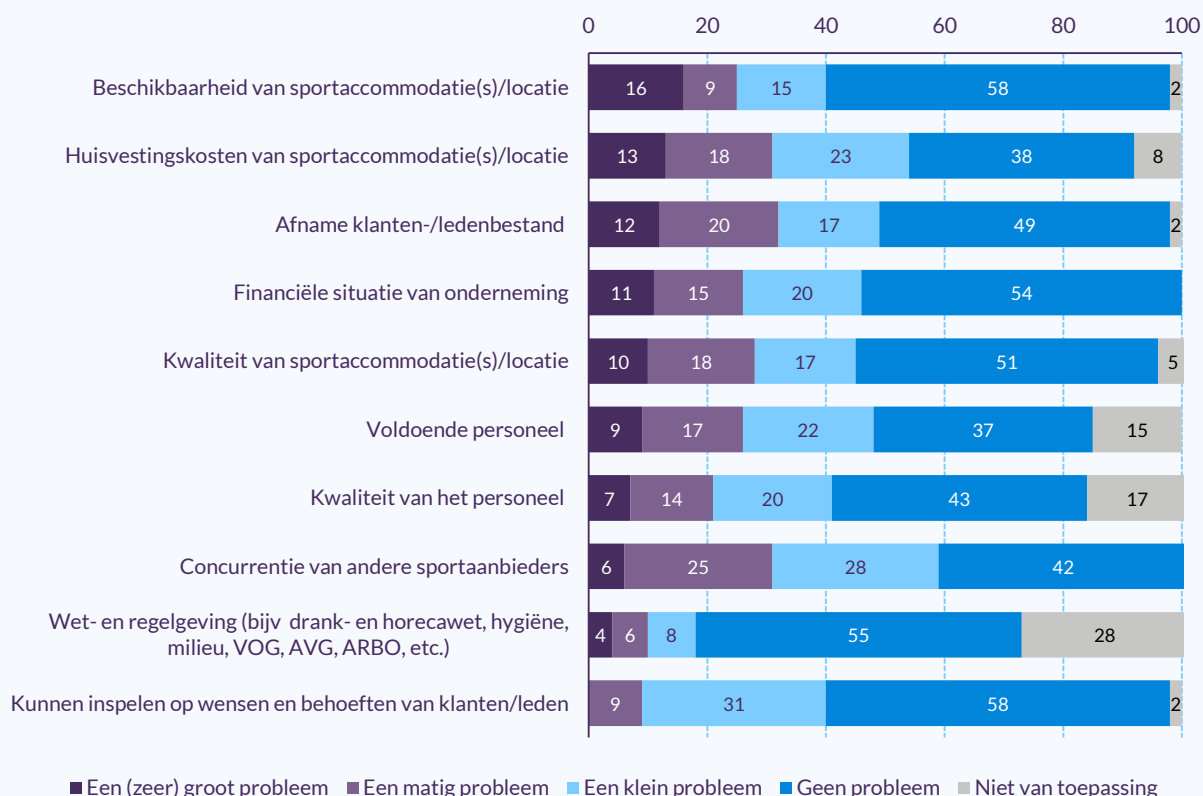
In hun toelichting op waarom ze de accommodatie als (zeer) groot probleem ervaren, geven meerdere sportaanbieders aan dat de gymzalen in Breda te weinig beschikbaar zijn. Ook lijkt er onduidelijkheid te bestaan over wie voorrang heeft bij het toewijzen van een plaats in de gymzaal. Daarnaast geven ondernemers aan dat de huurkosten hoog zijn en koop voor hen geen optie is.

Ook over de beschikbaarheid en kwaliteit van personeel maken ondernemende sport- en beweegaanbieders zich zorgen. Respectievelijk 48 en 41 procent ervaart hiermee in enige mate problemen. Deze knelpunten spelen vooral bij grotere aanbieders met meer klanten of leden. Zo ervaart een derde van de aanbieders met meer dan 250 klanten/leden het inzetten van voldoende personeel als een matig tot groot probleem, tegenover 22 procent van de kleinere aanbieders. Ook de kwaliteit van personeel ervaren grotere aanbieders vaker als matig of zeer problematisch (29% vs. 14%; niet in figuur).

Figuur 2.16

Problemen ervaren door ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda

(in procenten, n=65)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Soms problemen met aantal klanten/leden en financiën

Naast de accommodatie spelen er bij verschillende ondernemende sport- en beweegaanbieders grote problemen met het aantal klanten/leden en de financiën. 12 procent van de ondernemers bestempelt een afname van het aantal klanten/leden als een (zeer) groot probleem voor de toekomst van de onderneming. 20 procent ziet dit als een matig probleem.

Uit de toelichtingen blijkt dat deze ondernemingen onzeker zijn over hun voortbestaan, omdat het aantal bezoekers niet toereikend is. Daarbij noemen ze concurrentie van andere sportaanbieders als een factor waardoor hun aantal klanten of leden afneemt.

Voor 11 procent van de ondernemers is de financiële situatie van de onderneming een (zeer) groot probleem, en voor 15 procent een matig probleem. Voor alle ondernemingen die zichzelf als (zeer) kwetsbaar bestempelen, vormt de financiële situatie een groot probleem.

Merendeel ondernemers kijkt positief naar de toekomst

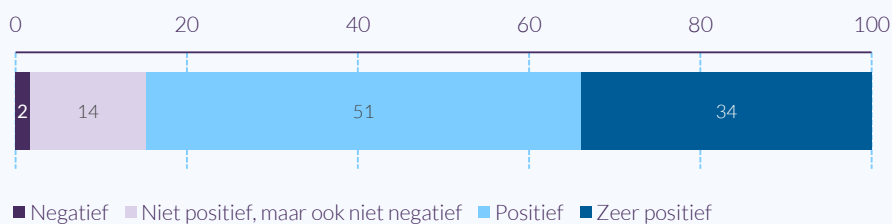
Hoewel meerdere ondernemers hun organisatie als kwetsbaar bestempelen en met verschillende problemen te maken hebben, kijkt de overgrote meerderheid positief naar de toekomst. Iets meer dan een derde (34%) zelfs zeer positief (**figuur 2.17**). Toch is er ook een klein deel dat de toekomst negatief ziet (2%) of er neutraal tegenover staat (14%).

De ondernemers geven uiteenlopende toelichtingen op hun blik op de toekomst, waarbij bepaalde thema's meerdere keren naar voren kwamen. Zo kampen ondernemers met een negatief toekomstbeeld vaak met onzekerheid. Ze slaan bijvoorbeeld een nieuwe weg in met het type activiteiten dat ze aanbieden, investeren in promotie of staan nog aan het begin van hun onderneming. Dit brengt risico's met zich mee die zowel positief als negatief kunnen uitvallen.

Sportaanbieders die positief naar de toekomst kijken, geven aan dat dit vooral samenhangt met een stabiel of groeiend aantal klanten of leden. Dit zorgt voor voldoende inkomsten, waardoor hun voortbestaan op de korte termijn niet onder druk staat. Daarnaast noemen ze dat de inzet die zij in hun werk steken zich terugbetaalt in tevreden klanten die regelmatig terugkeren. Ook lukt het een deel van de ondernemers steeds beter om duurzame samenwerkingen met andere partijen op te bouwen.

Figuur 2.17
Ervaren toekomstperspectief door ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Breda

(in procenten, n=65)

Bron: Mulier Instituut, vragenlijstonderzoek ondernemende sport- en beweegaanbieders Breda, 2025.

Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk bespreken we de belangrijkste conclusies van ons onderzoek. Vervolgens doen we enkele aanbevelingen voor Breda Actief en de gemeente Breda.

3.1 Conclusies

Organisatiekenmerken

● Aanbod

De ondernemende sport- en beweegaanbieders in Breda vormen een zeer diverse groep. Het sportaanbod is breed: fitness is de meest voorkomende sport, maar er worden ook veel andere sporten aangeboden, zoals bootcamp, yoga en multisport. Sommige aanbieders richten zich op één sport, maar het merendeel biedt meerdere sporten aan.

● Personeel en klantenbestand

Het merendeel van de sportaanbieders zijn zelfstandigen zonder personeel. Van de sportaanbieders mét personeel heeft het merendeel tussen de twee en negentien personen in het personeelsbestand.

Ook het bereik van de sportaanbieders verschilt sterk: waar sommigen met een klantenbestand tot 100 personen werken, bedienen anderen op jaarbasis duizenden sporters.

● Financiering

Het merendeel van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in Breda werkt zonder subsidies of fondsen en is daardoor voornamelijk afhankelijk van eigen inkomsten. De groep die wel gebruik maakt van deze vorm van financiering, doet dat vooral via gemeentelijke regelingen. Ondernemingen met personeel maken vaker gebruik van subsidies en fondsen dan ondernemingen zonder personeel.

Bij een kwart van de ondernemende sport- en beweegaanbieders maken klanten/leden gebruik van het Jeugdfonds Sport en Cultuur en/of de Bredapas.

Maatschappelijke oriëntatie

● Doelen en aanbod

De meeste ondernemende sport- en beweegaanbieders in gemeente Brede richten zich actief op bredere maatschappelijke doelen dan alleen het organiseren van sportaanbod. Bijvoorbeeld een positieve houding ten opzichte van sport en bewegen creëren bij hun klanten/leden. Of ze sociale vaardigheden en respectvolle omgang met elkaar aanleren.

Daarnaast bieden de meeste ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda doelgroep-specifieke activiteiten aan. Bijvoorbeeld voor studenten, ouderen of schooljeugd.

● **Samenwerkingen**

De meeste ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda werken samen met één of meerdere andere organisaties. Breda Actief, het onderwijs en bedrijven zijn de meest genoemde partners. Daarnaast leeft onder verschillende ondernemende sport- en beweegaanbieders de wens om hun samenwerkingen uit te breiden. Hierbij noemen ze vooral de gemeente Breda.

● **Veilig sportklimaat**

Ongeveer een derde van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda heeft in het afgelopen jaar één of meerdere keren te maken gehad met ongewenst gedrag. Het gaat hierbij vooral om verbaal geweld, diefstal of vandalisme. Hierbij zijn verschillen te zien tussen typen sportaanbieders: grotere aanbieders hebben vaker te maken met ongewenst gedrag dan kleine.

● **Vier v's voor veilige sportomgeving**

De meeste ondernemende sport- en beweegaanbieders nemen maatregelen voor een veilige sportomgeving. Bijvoorbeeld door te werken met geschoolde trainers of gedragsregels vast te leggen. Toch voldoet maar een kleine minderheid aan alle vier de basiseisen van NOC*NSF voor een sociaal veilige sportomgeving (de vier v's).

Toekomstperspectief

● **Vitaliteit**

De meeste ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda bestempelen hun onderneming als vitaal. Eén op de tien ervaart hun onderneming als kwetsbaar.

● **Zorgen**

Er leven zorgen over de beschikbaarheid en kosten van sportaccommodaties. Met name het tekort aan geschikte ruimtes en de hoge huisvestingskosten noemen de sportaanbieders als knelpunten. Daarnaast ervaart een deel zorgen over teruglopende klantenaantallen en toenemende concurrentie. Bij sommigen leidt dit tot onzekerheid over hun voortbestaan.

● **Optimisme**

Toch overheerst een positief toekomstbeeld. De meeste ondernemende sport- en beweegaanbieders kijken met vertrouwen naar de toekomst. Dit optimisme hangt vooral samen met een stabiel of groeiend klantenbestand, voldoende inkomsten en duurzame samenwerkingen.

3.2 Aanbevelingen

Op basis van de bevindingen uit ons onderzoek doen we enkele aanbevelingen voor Breda Actief en de gemeente Breda.

Zet het huisvestingsprobleem stevig op de agenda

Verschillende ondernemende sport- en beweegaanbieders ervaren (grote) problemen met de beschikbaarheid en betaalbaarheid van sportaccommodaties. Ook in de Verenigingsmonitor Breda 2023 noemen verenigingen de accommodatie als zorgkind. Destijds gaf meer dan een kwart van de verenigingen aan niet altijd te kunnen beschikken over voldoende ruimte. Het lijkt dus goed om dit vraagstuk naar de voorgrond te halen in het lokale sportbeleid.

Verbeter de informatievoorziening over subsidies en fondsen

Het merendeel van de ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda maakt geen gebruik van subsidies of fondsen. Opvallend is dat een meerderheid van de aanbieders die hier momenteel geen gebruik van maken, niet weet of ze dit in de toekomst willen. Dit kan duiden op onwetendheid over regelingen en eventuele bijkomende voorwaarden en verplichtingen.

Het lijkt daarom relevant om ondernemende sport- en beweegaanbieders beter te informeren over de mogelijkheden. Zodat je ze via subsidies sterker stimuleert om aan te sluiten bij de beleidsvisie van de gemeente. Hiervoor kunnen informatieavonden of -campagnes geschikt zijn.

Faciliteer verdere samenwerking tussen ondernemers en partners

De ondernemende sport- en beweegaanbieders in de gemeente Breda werken vaak samen met andere organisaties. Ook is er een sterke wens om deze samenwerking verder uit te breiden.

Breda Actief of de gemeente Breda kan verdere samenwerking actief stimuleren, bijvoorbeeld door netwerkvondens te organiseren met sportaanbieders en relevante partijen. Of een faciliterende rol spelen door de ontwikkeling van een lokaal POS-kantoor te bevorderen. Daarbij is het vooral belangrijk om partijen samen te brengen waarmee aanbieders nog beperkt samenwerken, terwijl er wel een duidelijke wens tot samenwerking bestaat. Zoals de gemeente Breda, BOB en Sportservice Breda.

Verdiep je in situatie rondom sociale veiligheid en vergroot bewustzijn hierover

Drie kwart van de ondernemende sport- en beweegaanbieders geeft aan geen behoefte te hebben aan ondersteuning op het thema sociaal veilige sport. Tegelijk voldoet slechts 15 procent aan alle vier de v's voor een sociaal veilige sportomgeving.

Dit maakt het relevant om nader te verkennen waarom deze behoefte ontbreekt. Nemen aanbieders andere maatregelen? Is dit onderwerp niet relevant voor ze? Of ontbreekt het aan bewustwording over dit thema?

Als dit laatste het geval blijkt, kun je inzetten op het vergroten van hun bewustzijn over het belang van een sociaal veilige sportomgeving. En over de manieren waarop ze hier invulling aan kunnen geven. Bijvoorbeeld via gerichte informatievoorziening en bijeenkomsten of door het gesprek aan te gaan.

Bronnen

Hoeijmakers, R., & Steenbergen, J. (2024). *Nieuwe sporten in Nederland: onderzoek naar succesfactoren voor de verankering van nieuwe sporten in het Nederlandse sportlandschap*. Mulier Instituut.

Lucassen, J. M. H., & Van Kalmthout, J. (2015). *Vitale clubs voor sport en samenleving: kennisbron voor de stimulering van vitale en open sportverenigingen*. Mulier Instituut.

NOC*NSF (2023). *De 4 V's voor veiligheid – Basiseisen sociale veiligheid*. Geraadpleegd op 18 januari 2026, van: <https://nocnsf.nl/nieuws/2023/11/sociale-veiligheid-in-de-sport-ondersteun-de-4-v-s>

Marnik Koekkoek
m.koekkoek@mulierinstituut.nl

Janine van Kalmthout
j.vankalmthout@mulierinstituut.nl